

РАБ ЯГЪУН ТЕКЛИФЗАВА

Дагъустандиз коронавирусу-
диз акси цийи, яни 3-жуьре
вакцина - «КовиВак» атанва.
М.П. Чумакован
тваруних галай
илимдинни ахтар-
мишунрин Феде-
ральный центрда
гъазурнавай и дар-
ман республика-
дин медидаариз
реке твазва. Къей-
дин, алай вахтун-
да COVID-19 ин-
фекциядин вилик
пад къун патал 80
агъзур дагъустанвидиз рапар янава. И
раб вичин 18 йисан яш хъанвай гъар са
касдивай «Госуслуги» порталдиз гъахъ-
на, телефондин 122 нумрадиз зенгна ва
я мукъув гвай медидаариз фена ягъиз
жеда. Хаталу и азардикай хуьн патал пе-
шекарри раб ягъун къевелай теклифзава.

РД-дин АХЦЕГЪ РАЙОНДИН ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ ГАЗЕТ

1928-йисалай акъатзава

№21 (8781), арбе

12+

ЦИЙИ ДУЬНЯ

26-май, 2021-йис. Газет гъафтеда садра акъатзава.

Къимет 10 манат

РАЙАДМИНИСТРАЦИЯДА СОВЕЩАНИЕ

ТИАЛ-КВАЛ АЛАЙ МЕСЭЛАЯР ВЕРЕВИРДНА

Даш АЛИЕВ

25-майдиз райадминистраци-
ядин нубатдин совещание Ахцегъ
муниципалитетдин къил Осман
Абдулкеримован регъбервилик
квас киле фена. Адан къвалахда
райондин активдлай алава, РД-
дин госсекретардин къвалах таъ-
минарзавай хилеи Управленидин
начальник Шихгъасанов Ренат
Юзбегович киле аваз атанвай де-
седи иштиракна. Йикъан месэля
райж авурдалай къулухъ Осман
Магъмудовича рахун патал сифте
гаф мугъмандиз гана.

тваз, гъатта налогар къачуз жезвач);
Ахцегърин машгъур къеле, Хуьруь-
грин минара (22 метрдин къакъан-
вал алай ам 300 йис вилик эцигна)
ва Ахцегъ Лай мягъледин муьгъ (и
пуд имаратни РФ-дин культурадин
ирсинин памятникар яз, Росимуше-
стводин сиягъда ава) чкъинин вилик
пад къан ва абур къайдадиз хкин;
райцентр хъвадай ва дигадай целди
таъминарин; Ахцегъ художествен-
но-архитектурный искусстводин
милли центр ахъайин; Ухулрин
хуьруьз машиндин 2 км. рехъ ах-
къудна хъиз, хуьр арадал хкин (202
кас пропискада авай ана эхиримжи

РАЙОНДИН ДЕПУТАТРИН СОБРАНИДИН НУБАТДИНДИ ТУШИР ЗАСЕДАНИЕ

Ражаудин СУЛЕЙМАНОВ

И йикъара райадминистраци-
ядин заседанийрин залда «Ахцегъ
район» МР-дин депутатрин Со-
бранидин 7-созывдин нубатдинди
тушир 8-заседание киле фена. Ам
Собранидин председатель
Абдул-Керим Палчаева ачухна ва
ада килени тухвана. Заседанидин
сергъятра аваз депутатар агъадихъ
галай месэлайриз килигна:

1. 2021-йисан 13-апрелдиз
«Ахцегъ район» МР-дин депута-
трин Собраниди къабулнавай къа-
рардик дегишвилер куктун;
 2. «Ахцегъ район» МР-дин
Уставдик дегишвилер ва алаваар
куктун;
 3. Хуьрер хуьнин райондин
фондунай са жерге хуьрериз фи-
нансерин куьмек гун;
 4. Гъар жуьре месэля.
- Идалайни гъейри, заседани-
дин сергъятра аваз депутатрин

вилик 2020-йисуз киле тухванвай
къвалахдин гъакъиндай Россия-
дин «Ахтынский» МО МВД-дин
начальник Эльдар Ибрагимов
гъахъ-гъисаб авуна. Докладчиди
хабар гайивал, гъахъ-гъисабдин де-
вирда руководстводин ва МВД-дин
отделдин личный составдин асул
алахъунар важиблу терефрихъ эл-
къуьрна. Ингъе абур: тахсиркарви-
лерихъ галаз женг, общественный
къайда хуьн таъминарун, гъар са
агъалидин ихтиярар ва азадвилер
хуьн.

Къабулнавай серенжемрин куь-
мекдалди муниципалитетдин тер-
риторияда протестрин акциярин,
терактрин ва къетлен маса гъаларин
вилик пад къаз алакьна. ИкI, инал
къейд авурвал, 2020-йисуз поли-
циядин отделди гуьзчивилик квай
ксарихъ галаз профилактикадин
къвалахар тешкилна ва киле тухва-
на. Вичин докладдин негъажар къу-
налди, Э.Ибрагимов къейдна хъи,

отделди вичин вилик эцигнавай
месэля килиз акъудна. Къайдаяр
хуьдай органри къабулнавай серен-
жемри муниципалитетда кримино-
генный гъалар гуьзчивилик кутадай
мумкинвал гана. Вичин нубатда,
А-К.Палчаева «Ахтынский» МО
МВД-дин начальникдиз иллаки
коронавирусудин пандемиядин де-
вирда киле тухванвай къвалахдай
чухсагъул лагъана.

Ахпа заседанидал содоклад
гъаз «Ахцегъ район» МР-дин къи-
лин заместитель Роберт Гамзаев
экъечIна. Заседанидин вахтунда
А-К.Палчаева депутаттар йикъан
повесткадин маса месэладихъ га-
лазни танишарна – «Ахцегъ район»
МР-дин КСК-дин председателдин
везифар вахтуналди тамамрзавай
Низами Эфендиев къуллугъдикай
азад авун. Депутатри Н.Эфендиев
къунвай къуллугъдикай азад авунин
теклифдин тереф хвена.

ХУШ СЕФЕР КВЕЗ, ЖЕГЪИЛАР!

Малум тирвал, 22-майдиз уьлкведин
вири пиплера хъиз, чи райондин шко-
лайрани эхиримжи зенг ягъуниз та-
лукъ мярекатар киле фена (цIи чи района вири
саналди 126 аялди школа куьтягъзава, шаз 132 кас
авай). Лишанлу и вакъинадихъ галаз алакьалу яз
«Ахцегъ район» МР-дин къил Осман Абдулкерим-
ов выпускникрихъ насигъатдин келимаяр гъаз
элкъвена. Къилди къачуртIа ада къейдна: «Игра-
ми выпускникар! За квез эхиримжи зенг ягъуниз
талукъ сувар рикIин сидкьидай мубаракзава!
Школа куьтягъ авунихъ галаз санал куь уьмуьр-
дин важиблу девир эхирдиз къевеза. Зун а кардихъ
къевелай инанмиш я хъи, куьне куь зегъметдалди,
бажарагъдалди чи обществодин мублагъвал ва
хушбахтвал таъминаруник лайихлу пай кутада.

Келек экечIайтIани, къвалахал фейитIани, куьн
Ахцегъ райондиз ва Дагъустандиз герек тирди
чир хъухъ. Чна квеке еке умудар кутазава. Куь гъар
садан агалкъунри чи уьлкведин умуми агалкъунар
арадал гъизвайди гъамиша рикIел хуьхъ.

Къе школа куьтягъзавай куь вилик гъаф ре-
къер ква. Школада къелай вири йисара квез чир-
вилер ва тербия гун патал муаллимри еке зегъмет
чIугуна. Чна и кардай абуроз рикIин сидкьидай
чухсагъул малумарзава.

Гъуьрметлу выпускникар! Куьне куьн уьмуьр-
да тухузвай тегъердиз килигна инсанри Ахцегъ
райондиз ва адан агъалийриз къимет гуьзвайди
рикIелай алудмир. Вилик квай имтигъанра квехъ
агалкъунар хуьн ва уьмуьрда куь вири макъсадар
киле фин зи мурад я!».

- Малум тирвал, сентябрдин
вацра РФ-дин Госдумадиз ва РД-дин
Халкъдин Собранидиз депутаттар
хкъагъунин сечкияр киле фида.
Чун иниз атуниин къилин мурад-
метлеб са политпартиядин пагахъай
таблигъат тухун туш, и сечкийра
халкъдин иштираквал таъминарун
(сесер онлайн къайдада «госуслу-
ги» порталдиз гъахънани гуз жеда)
ва чкайрал халкъдин тIал-квал алай
важиблу месэля веревирдна хъиз,
абур гъялдай рекъер жагъурун патал
республикадин руководстводин
вилик эцигун я. Куь месэля ва
теклифар гъакI кхъена чарчеваз ва
электронный почтадиз рекъе тваз
жеда (адресарин контактар чна
квез тазва),- лагъана Ренат Ших-
гъасанова.

Чеб энгел тавуна гъялна
къанзавай месэля гъаз анал район-
дин регъбер Осман Абдулкеримов,
райондин Общественный палата-
дин председатель Али Исмаилов,
«Цуругърин хуьр» СП-дин къил
Шемсидин Мерданов, изображи-
тельный искусствойрин школадин
директор Мегъамед-Зериф Гъажиев
ва масабур рахана. Ингъе абур малу-
марай месэля: лап пис гъалдиз
атанвай «Мегъарамдхуьр-Ахты-
Рутул» авторасса къайдадиз хкун;
Цуйи Усур ва Цийи Гъуьгъез
хуьрериз СП-рин статусар гун
(тахъайтIа анра инсанар пропискада

2-3-йисуз 5-6 хизан хтана яшамиш
жезва); Цуругърин хуьр газламиш-
шун ва ана хаталу гъалдиз атанвай
культурадин къвал туькъуьр хъувун
ва аялрин типовой бахча эцигун;
Гъукуматдин финансерин такъатар
дубъ паюн истемешун ва икI мад.

Вичин нубатда райадминистра-
циядин экономикадин отделдин
начальник Фатима Агъмедовади
районда эменни-малдин ва чилин
налогар къатIунин планар тамамар-
завай, гъакI транспортдин налогдин
алатай йисарин буржар вахкузвай
гъалдин гъакъиндай малумат авуна.

Райадминистрациядин къилин
заместитель Вадим Агъасиева зал-
давайбурун дикъет гъилевай йисан
16-июндилай башламишзавай Ви-
рроссиядин халкъдин переписдин
месэлада желбна. «Гъукуматдин
политикадин ва халкъдин эконо-
микадинни яшайишдин мана авай
и серенжем вахтунда ва тешкил-
лувилелди киле тухун патал чна
чкайрал переписдин тадаракламиш
ва къаравулар алай махсус пунктар-
къвалер гъазурун лазим я. Дагълух
чи шартIара перепись сифтени
сифте къакъан яргъал Хинер, Гу-
тумар, Смугъулар, Мичегъар хътин
хуьрерилай эгечIада», - лагъана ада.

Совещанидал гъакI подписка-
дин, коронавирусуниз акси рапар
ягъунин ва бязи маса месэлайризни
килигна.

ВАЖИБЛУ МЕСЭЛАЙРАЙ ЛЕЗГИЯР КЪВЕ ПАТАЛ МУС ВА ГЫКИ ПАЙНА?

1921-йисан 24-январь лезги халкъ къве патал пай авур хажалатдин югъ я. Идахъ галаз алакьалу яз митингар, элкьвей столар ва я конференциярни собранияр кыле тухувач. Анжах чпин халкъдин кысметдин патахъай рикI кузвай бязибуру и рекъый малуматар Интернетда чукIурзава. Чпелай

Лезгийр Кавказдин ири халкъарикай сад я. Гьар жуьре гысабунралди дуъньяда абурун умуми къадаг 800 агъзурдалай 1 миллион касдиз къван барабар я. Лезгийр асул гысабдай Къиблепатан Дагъустанда (саки 385 агъзур кас) ва Кеферпатан Азербайжанда (саки 400 агъзур кас) яшамыш жезва. Къейднавай территориядиз тарихда Лезгистан лугъуза. Бес Дагъустандин дибдин халкъарикай сад тир лезгийр къве уьлкведин арада гыкI пай хъана? Лезгийр гыкI тIвар патал Кавказдин дядеидилай къулухъ паюн кыле фена. И вахтунда пачагъ 1-Николаян тапшуругъдалди урусрин князди Дагъустандин область ва Бакудин губерния арадал гъиз эгечIна. Амма Россиядин руководстводиз а вахтара Дагъустандин халкъар хъсандиз чизвачир. Гъавилий Къиблепатан Дагъустандин область ва Бакудин губерния Самур вацIлай пайна. Гъа икI, лезги агъалияр политикадин къве тешкилатдиз акъатна. Амма ихътин паюн гыкI тIвар патал тир. Гъавилий лезгийри ихътин этнографиядин паюн чпел са акъван гысснач.

1917-йисуз Октябрдин инкылаб гъалиб хъана ва Кеферпатан Кавказда Граждан дяве башламишна. Дядеидилай къулухъ Дагъустандин область Дагъустан АССР-диз, Бакудин губерния лагъайтIа, Азербайжан ССР-диз элкьвена. 1922-йисалди ам аслу тушир уьлкве тир. Гъа икI, лезгийр патал сифте «зенгини» ван авуна: са мус ятIани сад тир халкъ аслу тушир къве уьлкведиз акъатна. 1922-йисуз Азербайжан ССР-дин составдик акатна, амма лезгийриз гьар жуьре респу-

алакъдайвал, абуру и кардал инсанрин фикир желбзава ва лезги халкъдихъ и месэла авайди рикIел хкизва. Къейднавай месэла гъялунихъ лезги халкъ патал акъалтIай чIехи метлеб ава, гыкI лагъайтIа къве патал пайнавай чан алай бедендивай и тегьерда яргъалди яшамыш жедач.

гъалиб хъанвайди малумарна. И вахтунда ада къейдна: «Чаз сепаратистрин къулан тар хадай мумкинвал хъана. Абуру чаз Лезгистандин карта къалурзавай. Исятда «Садвили» Азербайжанда таъсир квадарнава».

Къе Азербайжанда вири халкъар ассимиляция авунин политика кыле тухуза. Хейлин лезгийр паспортра азербайжанвийр яз хъизва. Гъавилий официальный властри абурун къадаг хейлин тIимил яз къалурзава. Лезгийр республикада азербайжанвийрилай къулухъ 2-этнос тирвилей абуру вири къуватралди чкадин агъалийрихъ галаз ассимилироват авунин алахъунар ийизва. Гъелбетда, чкадин властри и кар хиве къазвач. Идакай хкатзавай нетижа ихътинди я. Советрин руководстводи уьлкведин халкъарин этнографиядин пай хъуниз рафтарвал авунин рекъый савадсуз политика тухуни миллетрин арада гзаф къадаг гьар жуьре чуьруькрал гъана. Гъайиф хъи, политикадин и фитнейриз лезги халкъни чIугуна. Гъа икI абуру тарихди аслу тушир къве уьлкведиз акъудна.

Лезгийрин арада халкъ къве патал пай авур вахтунин патахъай гьар жуьре фикирар ава. Са мус ятIани сад тир лезги халкъдин этнический территория къве уьлкведин – Россиядин Федерациядин ва Азербайжандин арада пай хъун са сеферда ваъ, асирни зуран вахтунда кыле фейи чеб сад-садахъ галаз алакьалу тир вакъийарин нетижада арадал атана. Гила чун абурул тайиндаказ акъвазин:

1. Кавказда административно-территориальный реформаяр кыле физвай вахтунда 1860-йисан 17-апрелдиз, Дербент меркез яз, Дагъустандин область яратмишна (1866-йисалай Темир-Хан-Шура). Самур вацIалай Къиблепатан авай лезгийр яшамыш хъайи сергъатрин чIехи пай Бакудин ва Елизаветпольский (центр-Гянжа) губернийрик акатна.

2. 1918-йисуз туьрквери рагъкъечIдай патан Закавказье къазва ва абуру вичин меркез Гянжада аваз РагъкъечIдай патан Кавказдин мусурман республика яратмишзава. Амма са шумуд вацIалай адал Азербайжандин Демокративлин Республикадин тIвар эцигзава. Гъа икI, тарихда сифте яз 1918-йисан 28-майдиз Кавказдин картадал «Азербайжан» топоним пайда жезва. Амма 1920-йисан гатфарихъ большевикри власть чпин гыле куна ва абуру АДР тергна. 1922-йисуз адан территорияр Армениядихъ ва Грузиядихъ галаз санал ЗСФСР-дин къурулушдик акатна (меркез Тифлиса аваз, Закавказьедин Советрин Федеративный Социалистический Республика). Ам 1936-йисалди амуькна.

3. 1920-йисан 13-ноябрдиз Темир-Хан-Шурада (гилан Буйнакск) Дагъустандин халкъарин Чрезвычайный съезддал Дагъустандин область Дагъустандин Автономный Советрин Социалистический Республикадиз (ДАССР) элкьурунин гъакьиндай Къарар къабулнай. Къейд авун лазим я хъи, и съезддал лезги халкъдин са векили алачир (Куьре, Самур ва Къайтагъдинни Табасаранрин округай тир делегацияр). Тебии яз, ихътин суал арадал къезва: инал 9 округдай пудан делегатар алаз хъайила и съезддин къарар законлуди яни?

4. 1921-йисан 20-январдиз Россиядин ЦИК-ди (Гьукумат) ДАССР яратмишунин гъакьиндай къарар тестиькарна.

5. 1991-йисан 18-октябрдиз СССР чкIаидайла, Азербайжанди гъа вахтунда авай сергъатра вичин государстводин аслу туширвилеин гъакьиндай малумарна ва гзаф агъзур йисарин тарихда сифте яз лезги халкъ къве уьлкведин арада пай хъана.

6. 2010-йисан 3-сентябрдиз Россиядин ва Азербайжандин Президентри – Медведева ва Алиева государстводин сергъятдин гъакьиндай икъардал къулар чIугуна.

7. 2011-йисан 17-июлдиз РФ-дин Госдумад и тестиькарна.

8. 2011-йисан 22-июндиз (лезгийр, и йикъаз дикъетце) Федерациядин Советди и къарарар хъсанбуру яз гысабна.

Гъа икI, «чи хайи» государстводи – Россияди лезги халкъдиз цапар алай симер ва хейлин маса «хъсанвилер» галай сергъятдин ва таможенный постарин жуьреда икъван хуш текъвад («савкъват») гана.

Интернетдай таржума авурди
М.НАРИМАНОВ я

МУЪКЪУЪ РЕМОТ ИСТЕМИШЗАВА

Майдин юкъвара «Ах-цегъ район» МР-дин кьил Осман Абдулкеримова райондин депутатрин Собранидин председатель Абдул-Керим Палчаевахъ галаз Ах-цегърин хуьрун Лаян мягъледа авай къайдадай акъатнавай муьгъ ахтармишна. Райондин руководство «сельсовет Ахтынский» СП-дин кьил Мурад Эфендиева, эцигунрин ва сад тир заказчикдин Управленидин начальник Сердер Моллалиева месэладин гъакьиндай чкадал хабардарна. Инал хабар гайивал, къати марфарин ва идакди вацIа цин дережа хкаж

ни гъейри, агъалийривай хуьрун майишатдин ва эцигунрин кIвалахар кыле тухуз жезвач.

Лаян муьгъ капитальныйдаказ ремонт авунин чарасузилеин гъакьиндай чарар чпин хиве жавабдарвал авай вири идарайриз рекъе тунва. Идан гъакьиндай малумат РД-дин Къилин везифаяр вахтуналди тамамарзавай Сергей Меликовавни агакъарнава. Къейднавай месэла региондин телевиденидаини ачухарнава. Амма Лаян муьгъ гьеле 2000-йисуз культурадин ирсинин объект яз гысабнава. Райондин администрацияди и кар вучиз авунатIа

хъунин нетижада муькьуьн бинейр вацIу тухванва. Муьгъ идалай виликни чIуру гъалда авайди яз гысабнавай. Хатасузвал хуьнин мураддалди муькьвелей гьерекат тамамвилелди акъвазарнава.

Баянар гуналди райондин кыли къейд авурвал, хаталу гъалда авай муькьуь ина яшамыш жезвай агъалияр патал са жерге месэлаяр арадал гъанва. Сифте нубатда, муьгъ авай гъалди Лай мягъледин вири агъалияр хаталувилик кутаза. Транспортдин гьерекат акъвазаруникди аялар школадин автобусада аваз кIелдай чкадив агакъардай мумкинвал гузвач. Энгелвал авачиз атана кIани къуллугърин транспортдизни кIвалерив къведай мумкинвал авач. Идани лап чIуру нетижаар арадал гъун мумкин я. Идалай-

ва Росэменниди муьгъ реестрдик гыкI кутунатIа малум туш. Идакди и месэла гъял тахъана ама.

Культурадин ирс хуьнин рекъый Агентстводин ихтияр авачиз ва я муниципалитетдив объект вахкун тавунмаз райондиз ва я хуьруьз муьгъ ремонт авун патал финансин такъатар харждай ихтияр авач (РФ-дин УК-дин 285.1-статья. Бюджетдин такъатар тайинар тавунмай рекъериз харжун). Ингъе амуькзавайди арзаяр кхъин, тарихдин кьимет гун патал эксперттар гуьзлемишун ва и объект муниципалитетдин балансдал вахкун я. Къейднавай месэла гъялдалди чна Лай мягъледин агъалийривай муькъаятвал хуьн ва хаталу гъалда авай муькьвелей гьерекат тавун тIалабзава.

СОБЛЮДЕНИЕ ПРАВИЛ ГАРАНТИЯ БЕЗОПАСНОСТИ

Ахмед АХМЕДОВ,
начальник Ахтынской пожарной части №50

Ежегодно с установлением теплой погоды происходит осложнение обстановки с пожарами, что в первую очередь связано с возникновением пожаров от проведения палов сухой прошлогодней травянистой растительности, сжигания мусора. В это время количество выездов подразделений пожарной охраны резко возрастает. С целью профилактики возгораний запрещается использовать противопожарные расстояния между зданиями, сооружениями и строениями для складирования материалов, мусора, травы, строительства (размещения) зданий и сооружений, для разведения костров, приготовления пищи с применением открытого огня (мангалов, жаровен и др.) и сжигания отходов и тары.

На землях общего пользования населенных пунктов, а также на территориях частных домовладений запрещается разводить костры, использовать открытый огонь для приготовления пищи вне специально отведенных и оборудованных для этого мест, а также сжигать мусор, траву, листву и иные отходы.

Правообладатели земельных участков, расположенных в границах населенных пунктов и на территориях общего пользования вне границ населенных пунктов, и правообладатели территорий ведения гражданами садоводства или огородничества для собственных нужд, обязаны производить своевременную уборку мусора, сухой растительности и покос травы, соблюдать требования пожарной безопасности.

При обнаружении пожаров необходимо немедленно уведомлять о них пожарную охрану. Выполнение предписаний, постановлений и иных законных требований должностных лиц государственного пожарного надзора послужит делу профилактики пожаров.

бликайра яшамыш жез кIанзавачир. 1936-йисуз лезги общественностдин делегацияди Москвадиз чар рекъе туна. Ина пай хъанвай халкъди чпиз «Лезгистан» тIвар алай кылдин республикада сад жез кIанзавайдакай кхъенвай. Амма советрин руководстводи лезги халкъдин тIалабун кылиз акъуднач.

Советрин вири девирда лезгийр Дагъустан АССР-дин 4-халкъ ва Азербайжан ССР-дин 2-этнос тир. Абуру са шумуд сеферда чпин автономиядин месэла къарагъарна. ИкI, 1965-йисуз лезгийрин зари Искандер Къазиева политикадин тешкилат яратмишна. Адан асул тезисар лезги халкъдин садвал ва вичин автономия патал адан ихтияр тир. Амма 1969-йисуз КПСС-дин Дагъустандин обкомди КГБ-дин басрухдикди Къазиев Украинадиз рекъе туна, адан къаюмвилек квайбуру лагъайтIа, дустагъна ва сагъарун патал психбольницадиз рекъе туна.

«Суверенитетрин параддин» девирда энтузиастри лезги халкъдин «Садвал» гьерекат яратмишна. Адан мурад лезгийрин автономный республика яратмишун тир. СССР чкIаидалай къулухъ лезгийр аслу тушир къве уьлкведа пай хъана. Гъелбетда, ихътин гъаларал и халкъдивай разивал ийиз жезвачир. Гъавилий «Садвал» гьерекатдиз инсанри ийизвай гьуьрмет артух хъана. ЯтIани, чпик дагъустанвийр квай я Россиядин руководстводиз, я Азербайжандин терефдиз лезги халкъдин тIалабун кылиз акъудиз кIанзавачир. Нетижада «Садвал» гьерекатдин активистрин аксина «гъуьрч» башламишна.

1993-йисуз Азербайжанда гьукумдин кылиз Гъейдар Алиев атана. Ада политикадин жегинин нетижада гьар жуьре сепаратиствилеин гьерекатар, гъа жергедай яз лезгийрин «Садвал» гьерекатни векъивилелди пуьрчуькъариз ва лезги халкъдин гьерекатдин активистрик вири гунагъарни тахсирар кутаз башламишна. Гъатта 1994-йисуз Бакудин метрода теракт хъайи вахтунда Азербайжандин властри неинки эрменияр, гыкI лезгийрин «Садвал» гьерекатдин терефдарарни тахсирламишна. 2002-йисуз гьукумдин тереф хуьзвай лезгийрин «Самур» тешкилатди «Садвал» гьерекатдин винел вич

30-ЙИСАРИН ГЪАХЪСУЗВИЛЕР

Мустафа АДИШИРИНОВ

Владимир Ильич Ленин кьейидалай кьулукъ советрин гьукуматда власть патал большевикрин арада еке гьуьжетар кьиле фена. ИкI ятлани, гьукуматдин кьилиз Иосиф Сталин авай десте атана. Амма, адаз акси ксар: Троцкий, Каменев, Зиновьев ва масабур секин хьанач. Абури инкьилаб хьайила партидин ва гьукуматдин вини кьиле авай ксар тир. Сталинан ва и ксарин арада хьайи ихтилатрилай кьулукъ, гьукуматда гьулгьула гьатна. И месэла гьалун патал Сталина лап кьели серенжмар кьабулналди и ксарин суд-дуван авуна, абур тергна.

СССР-дин чкадин вири гьукумдарриз душманрин патал алай вирибурун иесивал авунин буйругьар ракурна. Гьа ихьтин буйругь Дагъустандинизни атана. Адан бинедаллаз республикада «душманар» жагьуриз башламишна ва абуруз жазаяр гана.

1934-йисан декабрдин вацра тIвар-ван авай большевик С.Киров яна кьеная. Идалай кьулукъ «халкьдин душманрихъ» галаз женг генани кьати хьана. 1935-йисан апрелдин вацра Дагъустандин кьенепатан крарин наркомвиле В.Ломоносов лугьудай кас тайинарна. Ам гзаф инсафсуз тир. Майдин вацралай башламишна Ломоносова республикадин хьсан кьуллугьрал алай са шумуд кас «халкьдин душманар» я лагьана, дустагьра ацукьарна. 1936-йисан майдин вацра ВКП(б)-дин Дагъустандин обкомдин кьвед лагьай секретардин кьуллугьдал Москвадай М.Сорокин лугьудай кас ракурна. И кьведани Дагъустанда «революциядин порядок» тваз башламишна.

1937-йисан февраль-март варцара ВКП(б)-дин ЦК-дин Пленум кьиле фена. Анал рахай И.Сталина социализм вилик фи-

дайла классрин аксивал кьизгьин жедла лагьай гьалатIдин кьейд авунай. Адан рахунрай а кар малум жезвай хь, душманар уьлкведин уьмуьрдин вири хилериз гьахьнава ва троцкистарни – абурун агентар терг авун лазим я.

Ломоносов лагьайтIа, и арада лап пехьи хьана. 1937-йисан августдин вацралди Коммунистрин партидин жергейрай кьуд агьзур член ахкьудна. Республикадин руководителар дустагьра ацукьарна. Абурун арада машгьур ксар: Д.Коркмасов, А.Тахо-Годи, С. Габиев, М.Атаев ва хейлин масабур авай. 1937-йисан августдиз Дагъустанда жаллатIрин пуд касдикай ибарат тир «тройка» тIвар ганвай кIвалатI арадал гьана. Аник Ломоносов, адан заместитель Саввин ва Сорокин квай. Тройкадиз шак физвай ксарин суд-дуван тавуна жазаяр гудай ихтияр ганвай. Гьанализ килигна гьахьсузвилер генани артух хьана.

Дагъустандин тарихда 1937-йисан 24-сентябрь лап чулав йикьарикай сад яз гьисабзава. И юкьуз «Правда» газетда «Гнилая позиция дагестанского обкома» тIвар алай макьала акьатнай. И макьалада республикадин руководителар М.Далгат, К.Мегамедбегов, Д.Коркмасов, Ю.Шовкринский, Б.Астемиров «халкьдин душманар» хьиз кьалурнавай. И макьаладин бинедаллаз Дагъустандин вири руководителар ва виридалайни вилик Дагъустандин Обкомдин сад лагьай секретарь Н.Самурскийдал буйгьтенар вегьена. Им абурун

эхир хтунин субутвал тир.

Гзафбур «тройкади» гьуллеламишуналди жазаламишна, гьабурун арада Дагъустанда сад лагьай кас, лезги халкьдин зурба хва Нажмудин Панагьович Эфендиевни (Самурский) авай. И кьанунсуз жазайри сура неинки республикадин вилик-кьилик квайбур, гьакIни жергедин инсанрини туна. Агьзурралди дагьви-яр гьар жуьредин буйгьтенрикди дустагьра гьатна.

Гьа ихьтин са буйгьтендалди дустагьда тур кар Ахцегь райондин Кьехуьлрин хуьрени хьанай. Колхоздин суьруьдай цегь чухнухна лагьана фитнесдик акатай 28 йисан яшда авай Мустафа Адиширинов (зи чIехи буба) Астрахандин дустагьда ацукьарнай. Адахь кьве куьрпе аял (3 йисни 1 йис хьанвай гадаяр) авайди гьич садани фикирда кьуначир. Адахь галаз и дустагьда хьайи, бахтунай кIвализ хтай са хуьринвидин ихтилатрай чаз чир хьайивал, чи чIехи буба кIвалахдилай кьазармадиз хтайла йифиз кьецел алай цлан кIане ацукьна, вичин балайрихь шехьдай. Са экуьнахь ам гьа цлан патав, ацукьнавай чкадал, рикI пад хьана жагьанай. Адан сур гьинаватIани чаз чидач.

ЧIехи диде Шагьум лагьайтIа, дьаведин йисара балаярни бегьем хуьз тахьана, абур сагьламсузбур хьана. Арандиз гьукуматди авудай абурун уьмуьрар гзаф кьуьруьбур хьана. ЧIехидан – Магьмудан 45 йис хьана кьена, гьвечIидан – Фезлидин хьайиди анжах 41 йис я. Шагьум ягьадини вичин итимдин кьиникь тикрар хьувуна. Гадаяр кьейила, цIугьдай, шехьдай кьван гьелек хьана, ада чан гана. Рагьметрай чпиз.

Зун советрин гьукуматдиз садрани акси хьайи кас туш, амма ихьтин делилри тарихдиз цийи килелай кихлигуниз мажбурзава.

ХИПЕРИН ЛЕЗГИ ЖИНС РАИЖ АВУНА

Алай йисан 18-21-майдиз Минеральные Воды шегьердикай Россиядин жинсинин хиперин ва цегьерин 21-выставка кьиле тухунин майдан хьана. Серенжемада Россиядин 21 региондай тир 64 майишатди иштиракна. Ирид регионди, гьа жергедай яз Дагъустандини, милли гьаятрин презентация (райж авун) тешикина. Дагъустандин делегациядин жергеда Ахцегь районни авай. Чи «Восход» СПК-ди хиперин лезги жинс арадал хкунин рекьяй кьиле тухванвай кьве йисан кIвалахдин нетижаар кьалурна.

Идалай вилик чна са шумудра суьгьбет авур хуьруьн майишатдин производствонин «Восход» кооператив Хинерин хуьрай тир Магьмудоврин хизанди арадал гьана. Ада выставкада лезги жинсинин хипер кьалурзава. РикIел хкин, и майишат хиперин анжах лезги жинсинин суьруь артмишунал машгьул жезва.

ДАРМАНРИН НАБАТАТАР

ЦИАНТАРАР

Им чи дагьлук хуьрера гзаф дуьшуьш жезвай хийирлу набататрикай сад я. Кхьинра гзафни-гзаф и набататдин тIвар цIантарар (урус чIалал – чабрец) яз гьалтзава. Бязи хуьрера абуруз кьанжукьар, кьветрен кьалар лугьузва. Нугьатра маса тIварарни хьун мумкин я.

Кьакьанвал 15 сантиметрдив кьван агакьзавай и набатат сихдаказ туптуп хьана экьечIа. ЦIантаррин цуьквер фичIи ва ярувал квай рангунинбур я. Адет яз, июндиз-июлдиз абур цуькведа жедла. Дагъустандилай гьейри, абур уьлкведин тамар квай ва баябанлук чуьллера, рагьакIидай патан Сибирда ва масанра экьечIзава.

Чи хуьрера абур тIям хьсанарун патал хуьрекрик, чайдик кутазава. Чайдин еринда цIантаррикай гьазурнавай ргай цик дармандин такьатар, гьакIни набататдик эфирдин ягь, маса бязи кислотаар кьва.

Цуькведа авай ва я кьурурнавай цIантарар вегьена гьазурнавай цикай жигеррин азарар авайла, уьгьуьяр алудунин карда, гьакIни са жерге маса азаррин аксина менфят кьачузва. ЦIантарар «пертуссин» тIвар алай дармандин составдик кьва. Абурукай гьазурнавай махсус яд дуркIунрин азарар авайлани дезинфекциядин такьат хьиз ишлемишзава. Абурулайни гьейри, ичкибазвилин азарар квайбурузни цIантаррин гьалима хьун теклифзава.

Дармандин еринда ишлемишдайла, пешекаррин теклифрихь, меслятрихь яб акалун хьсан яз гьисабзава. Адет яз, цIантаррин 10 грамм 200 миллилитр циз вегьена, махсус гьалима хьтинди гьазурзава. Гьазур хьайи яд чIехи инсанриз гьар юкьуз 2-3 сеферда хуьрекдин 1 тIуруна авайди, аялриз чайдин 1 тIуруна авайди хьун теклифзава.

МОШЕННИЧЕСТВО

«БИЗНЕС» НА НАИВНОСТИ

А.Э.СУНКУЛИЕВ,
следователь МО МВД РФ
«Ахтынский», капитан юстиции

Мошенничества с банковскими картами – самые распространенные способы хищения денежных средств на сегодняшний день. Несмотря на то, что банки уверяют своих клиентов в надежности и безопасности использования пластиковых карт, мошенники находят новые способы незаконного списания средств. В создавшихся условиях пандемии коронавируса аферисты активно развернули свою деятельность. На фоне значительных изменений в российском законодательстве схемы для обмана стали изощреннее, а ряды пострадавших с каждым днем растут!

Все началось со звонка на мобильный телефон с незнакомого номера. Звонивший представился сотрудником банка, который сообщил, что якобы от ее имени была подана заявка на получение кредита, и убеждал, что для пресечения дальнейших действий злоумышленников необходимо назвать реквизиты лицевого банковского счета и анкетные данные. Знакомая не поверила, сбросила звонок и поехала в банк, где, конечно, разъяснили, что это обман. В данном случае все обошлось, хотя и не сказать, что без последствий: нервный срыв был обеспечен. Но не все так благоразумны. Таким же образом похищаются денежные средства.

Другой пример. Мнимая сотрудница банка сказала женщине, что некий человек попытался оформить на нее кредит. После чего к ней позвонил мужчина, представившийся работником той же организации, и попросил назвать номер карты. Уже через 10 минут обманутой гражданке пришло смс-сообщение об одобрении кредита, и на ее счет поступили 500 тысяч рублей. По словам жертвы, злоумышленник воспользовался ее растерянностью и убедил проехать к банкомату и погасить всю сумму займа. Позвонила она в службу поддержки только после того, как произвела все манипуляции, заданные мошенниками. В банке подтвердили, что на нее оформлен кредит на полмиллиона рублей.

На днях житель Кизилюртовского района также попался на уловку лжеработника банка. Ему на мобильный номер поступил звонок от якобы сотрудницы банка, которая сообщила, что некий гражданин снял с его банковской карты деньги. Ну и, конечно же, нужно было назвать код, дабы защитить банковские средства.

Естественно, в панике пожилой человек назвал заветные для мошенницы цифры, что обернулось потерей 245 тысяч рублей. Это огромная сумма для жителя Дагестана.

Как только не ухищряются мошенники, дабы пополнить свои финансы легким способом. Каждый раз придумывают новые схемы, чтобы заставить держателя карты врасплох. Очередная подобная схема заключается в том, что они рассылают смс о поступлении «бонусов» от государства и потом запугивают получателя, что если он не перейдет по ссылке и не «подтвердит» получение, то его ждет судебное разбирательство, уголовное преследование за незаконное обогащение. После перехода на указанный злоумышленником сайт проводится сбор

личных данных и номера карты потребителя для хищения денег или незаконное использование персональных данных. Легенда с выплатами часто использовалась мошенниками в период жестких ограничений из-за коронавируса, и активно муссировалась в социальных сетях. После того, как там подобные сообщения начали блокировать, они прибегли к рассылке. Нужно помнить, что любая адресная помощь и поддержка производится исключительно по запросу гражданина и никак иначе. Тем более в нашем регионе, где нужно обивать пороги, чтобы тебе выплатили то, что положено.

В России также набирает обороты новый вид мошенничества – навязывание бесполезных платных юридических услуг людям пожилого возраста. Им предлагается заплатить за оформление документов для пересмотра пенсий или за оформление разных льгот. За незначительную работу мошенники под видом юридической фирмы могут потребовать суммы до ста тысяч рублей. Жертвами обманной системы уже стали тысячи людей по всей стране. ОПФР по Дагестану призывает жителей республики не соглашаться на подобные предложения и обращаться напрямую в фонд без посредников.

В случае, когда вы попадаете на мошенническую удочку, потом сложно найти концы. Очень редко преступники попадают в руки правоохранительных органов. Да и что толку: ваши средства, как правило, вам уже вряд ли вернут. Спасение утопающих – дело рук самих утопающих. При этом нужно помнить, что мы все больше и больше погружаемся в мир цифровых технологий, где нужно быть предельно внимательными.

РИКИЕ РЕГЪИМ АВАЙ КЪАЧАГЪ

Гъзурайди
Зайнаб ДАВУДОВА я

Икъарикай са юкъуз Сулейман Пайгъамбардин (а.с.) патав пуд сиягыатчи атана ва ихътин тавакъу авуна:

– Я камаллу кас, чаз чи арада авай угъри вуж ятла ачух ийиз куьмек ая. Къумлухдиз рекъе гъатдалди вилик чна чав гвай къизил ва гимиш са чкадив кутуна. Элкъвена хкведайла чи хазина гару алуд авур хъиз хъана. Чакай сада и девлет вичиз къачунва...

Сулейман Пайгъамбарди (а.с.) дикъет-далди яб акална ва, «За вичи квез эверда» лагъана, абур квализ рахкъурна. Гзаф вахт алатайдалай къулухъ Сулейман Пайгъамбарди (а.с.) абуруз вичин патав эверна:

– Я рекъин мугъманар, камаллу ксар, ша чна санал са мискъалдин мана чирин, – лагъана, ада ихътин мах ахъайна:

– Гъвечли члавалай санал члехи хъанвай гадади рушавай ам тек са вичиз гъуьлуьз къведа лагъана гаф къачуна. Амма рушан диде-бубади разивал ганач ва чпин руш девлетлу жегъилдиз туькълурна. Некъгъдилай къулухъ цийиз эвленмиш хъанвайбур и руша гаф гайи жегъил гададин патав фена.

– Завай зи диде-бубадин мураддин аксина акъвазиз хъанач ва гъуьлуьз маса касдиз фена. Зун ви патав за ваз гайи гаф къахчун патал тлалабиз атанва, – лугъуда руша.

– За квез манийвал гудач, – лагъана жегъил гадади, – куьн бахтлу ва Аллагъ квелай рази хъурай.

Хвеши хъайи жегъил гадади руш рекъиз эхкъелна. Садлагъана къчагъри абурун рехъ атлана. Къизил-гимиш ва пулар абурувай къахчурдалай къулухъ, гзаф яшар хъанвай къчагърин башчиди рушал фикир желбна.

– ГъакI, гуьзелди, чна вун аххъайдач, – лагъана ада, – къаравуш хъиз маса гуда.

– Вуна гила захъ хъсандиз яб акала, – лагъана руша. – За жегъил вахтунда са гададиз адаз гъуьлуьз къведа лагъана гаф гана, амма зун маса гададиз фин къисмет хъана. Чун адан патав за адаз ганвай гаф къахчун патал

фенвайди тир. Ви гзаф яшар хъанватлани, амма, мумкин я, вуна садрани садазни кьин къунвач. Амма и дуьньядал къведалди вуна Аллагъ-Тааладиз лагъана: «Вун – зи Аллагъ я» ва адаз вилик эцигнавай весияр къилиз акъудда лагъана кьин къуна. Зун, жува гайи гаф къахчун патал разивал тлалабиз гъакIан инсандин патав фенва. Вуна ихътин алчак гъалатI авунал, Аллагъдин вилик къунвай кьин члурзавани?

И гафар хъайидалай къулухъ къуьзуь касдин вилерал накъвар атана.

– Къуьзуь яшдив къведалди яшамиш хъанатлани, гъатта и рушавай хъиз завай фикир из хъанач, – лагъана, ада къакъуднавай шейэр вахкана ва мад пис крар хъийидач лагъана туба хъувуна.

Мах ахъайна куьтыгъайдалай къулухъ Сулейман Пайгъамбарди (а.с.) абурув ихътин суал вугана:

– Куьне гъикI фикирзава, за ахъай авур хабарда парани-пара гъуьрмет ва тариф авуниз вуж лайихлу я?

– Гъелбетда, гаф вахкай жегъил гада, – жаваб гана сад лагъайда.

Муькуьда, вичи гайи гаф къахчун патал чалишмиш хъайи ва регъятдаказ жагъазвай къазанжидихъ гъерекатзавай къчагъдиз менфятлу несигъат ахъай авур руш пара тарифуниз лайихлу я лагъана жаваб гана.

Пуд лагъай касдини фикирна:

– Виридалайни заз алапат хъайиди къуь-

зуь кас я. Вири къимет авай затлар ва пулар къахчурдалай къулухъ, гъикI ада вичин гъилий ихътин гуьзел руш акъудна?..

Сулейман Пайгъамбарди (а.с.) пуд лагъай сиягыатчи къалуьрна, гъарайна:

– Угъри – им я!

Сулейман Пайгъамбарди (а.с.) ахъайнавай и агъвалатди гзаф менфятлу тарсар къалуьрзава ва абурукай виридалайни гзаф метлеб авайди – хиве къунвай кар къилиз акъудун я. Низ вуна гаф ганватлани – дидедиз, бубадиз, стхадиз, дустуниз, къуншидиз ва я маса чидай инсандиз, гъамиша гъар сад жуван гафуниз вафалу хъана кланда. Виридалайни акъуьлу гафар руша къачагъдиз авур несигъатда авай, гъакI и дуьньядал къведалди Аллагъ-Тааладинни вичи халкънавай руьгъерин арада авай весидикай: «Я Аллагъ, гъихътин гъалда зун аваз хъайитлани, гъихътин четинвилер зи уьмуьрдин рекъел акъвазайтлани зун ви рекъелай алатдач, къадагъа тир крарикай яргъаз жеда ва эхиримжи нефес къачудалди ви лукIаказ амуькъда».

Амма инсанрин рикелай, чеб дидедиз хъайидалай эгчелна са йис къве йис жедалди хъанвай вакъияар физватIа, гъакI инсандин фикирдай Аллагъ-Тааладин вилик къунвай кьинни акъатзава. Эгер чи аял вахтарикай чи диде-бубайри ахъайзаватIа, амма инсанри Аллагъ-Тааладиз ганвай гафуникай Пайгъамбарри рикел гъизва. Къуръанда лагъанва: «Аллагъ-Таалади вичи халкънавай руьгъеривай хабар къазва:

– Зун тушни куь Аллагъ?

– Я, вун я чун халкънавай Аллагъ», – жаваб гана абуру.

Са сефердани, и дуьньядал къведалди вуна Аллагъдин вилик къунвай кьин рикелай ракъурмир, гунагъ ниятрикай ва амалрикай яргъаз хъухъ, вилик эцигнавай весияр къилиз акъудур. Аллагъдин вилик кьин къуна, амма ам къилиз акъуд тауна, къве чин алай ксариз ухшамиш межер.

Мугъаммад Пайгъамбарди (с.а.с.) лагъана: «Къве чин алай инсанрихъ пуд лишан ава: рахадайла – таб авун, гаф гайила – ам къилиз акъуд тавун, вичиз ихтибар хъанвай инсан маса гун».

ХАЙИ ЮГЪ МУБАРАКРАЙ!

15-майдин вацра мергъамет-лувилин «Просвещение» фондунин президент, Дагъустан Республикадин лайихлу муаллим Магъмуд Абдулкеримова Хуьруьга «Люминари» Центрда вичин хайи югъ ва «Просвещение» Центрдин 3 йис къейдна. Чна Магъмуд Абдулжеллилови-чаз хайи югъ рикIин сидкъидай мубаракзава ва чаз адахъ чандин сагъвал ва мадни гзаф йисарин агалкъунар хъана кланзава!

Эдебият – савадлувал,
Меденият виликнавай,
Агалкъунар тебрикнавай,
Филиалар гъиликнавай,
Ваз баркалла, Магъмуд буба,
Пешекар я вун лап зурба!

Артухзавай даим девлет,
Халкъдин патай къачуз гъуьрмет,
Мергъаметлу гузвай куьмек,
Баркаван тир халис зегъмет,
Авадан хъуй «Люминари» –
Лайихлу тир ви берекат!

«Просвещение» пак фондунин
Президент яз мергъаметлу,
Дагъустандин тгвар лайихлу,
Чешнелу тир регъбер зарлу,
Мадни хъуй вун берекатлу,
Къилел чими рагъ хъуй нурлу!

Ви хайи къан марифатар,
Тежрибаяр тебрикнавай,
Дагъустанда гъар са клалахъ,
Чешнелу яз теклифнавай,
Ваз Мубарак «Люминари»,
Хайи югъ яз тешкилнавай!

Райондин «Цийи дуьнья»
газетдин редакциядин къул-
лугъчийри

ГЪАНИЕВ АКИМ

вахтсуздаказ кечмиш хъу-
низ килигна адан хизандиз ва
мукъва-къилийриз, дериндай
хажалат члугуналди, башсагъ-
лугъвал гузва. Рагъмет хъурай
вичиз!

Райондин культурадин Управ-
ленидин къуллугъчийри

ГЪАНИЕВ АКИМ

вахтсуздаказ кечмиш хъу-
низ килигна адан хизандиз ва
мукъва-къилийриз, дериндай
хажалат члугуналди, башсагъ-
лугъвал гузва. Рагъмет хъурай
вичиз!

Райондин искусствойрин шко-
ладин къуллугъчийри

ГЪАНИЕВ АКИМ

вахтсуздаказ кечмиш хъу-
низ килигна адан хизандиз ва
мукъва-къилийриз, дериндай
хажалат члугуналди, башсагъ-
лугъвал гузва. Рагъмет хъурай
вичиз!

Утерянный аттестат об ос-
новном общем образовании за
№ 00518001616980, выданный
**Велихановой Шейрихан Ве-
лихановне** об окончании 25
июня 2018 года Ахтынской СОШ
№2, **СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИ-
ТЕЛЬНЫМ.**

МИСАЛАР

Ламран як таклан хъун адан къиметлувилай я. Къуллугъ гъиле амай къван мал я.

Сурарик квай къван вирибур инсанар туш.

Ламарни кучукзавайди я.

Бедендиз гъвечли ятлани, къуватдиз лам

члехи я.

Ламарихъ къуд тафават ава: япар – яргъи,

сарар – члехи, акъул – къери, мадни са затI...

Лам квай ихтилат виридалайни ширинди я.

Ламран рушахъ къван илчийр садахъни

жеч!..

Дяведиз – шивер вилик, кафеиз – ламар

вилик!

Лам авачир кIвал виле аквадач.

Лам тербияламишиз пая бес я.

Ламралай хъайиди шиврелай хъайидахъ

калтуьгъда! Ламралай хъайиди шиврелай хъайи-

дав гекъигда!

Шивре мердвал ламравай къакъудна.

Ламрахъ галаз кутлунай шив фад машгъур

жеда.

Гуж – шивренди, къуш – ламранди!

Ламран мердвал сад муркIадиз, садни

руьхъведиз хъсан чида.

Ламра тухвилай, жанавурди гишинвилай

чилиз кIур яда.

Гишин ламар жедач! Гишин шивер – ви-

ринра...

Гзаф чуьнуьхайд – къегъал, тIимил чуь-

нуьхайд – угъри...

Гъуьрмет гъуьрметдин ваь, ягъсузвили

емиш я.

Ягъсузвал течирди гъамиша къулухъ жеда.

Ягъ ава – пул авач; пул ава – ягъ авач!

Кар хиве яхъ, гъиле – садрани!..

Кар туькълудалди чан лагъ. Туькълуьнни –

квахъ!..

Тахтарин эвел – тапаррин гъиле, бахтарин

эвел – ламарин гъиле!..

Къиле затI авачиз, гъиле затI хъун – са лама-

риз ачух илим я!

КIвалахъ – къилив ая, хчал – гъилив!

Ламар амай къван коррупция рекъидач!

Илимриз течирбур ламариз чида.

Ламравай тарс къачурди виринра вилик

жеда!

СПОРТ

ЖАБРАИЛ ГЪАЖИЕВ – ЕВРОПАДИН ЧЕМПИОН!

Дашдемир ШЕРИФАЛИЕВ

И мукъвара, 18-майдиз, Кеферпатан Македониядин Скопье шегъерда 23 йисан яшарив къведалди жегъил пагъливанрин арада азаддиз къуршахар къунай Европадин чемпионат къиле фена. И акъажунра Азербайжан Республикадин командадик кваз атанвай чи баркаллу ахцегъви Жабраил Гъажиевани (70 кг.) иштиракна. Грузиядин, Швейцариядин, Россиядин пагъливанрин винел инанмишвиле-ди гъалиб хъайи ам финалда Молдова уьлкведин векил Николай Грахмезахъ галаз бягъсиниз акъатна. Къызгъин бягъс 5:5 нетижадалди бнгъем хъана. Анжах эхиримжи балар чи пагъливанди къачуник-ди судъйири гъалибвал чи пагъливандиз гана, Жабраил Гъажиева Европадин чемпи-онвили гъуьндуьр тIвар ва къизилдин медаль къазанмишна, баркалла!

РикIел хкин, Жабраи-ла пешекарвили спортдиз вичин сифте камар, азаддиз къуршахар къунай спортдин мастер, алай вахтунда Ахце-гъа А.Гъаниеван тIварунихъ

галай спортшколадин ди-ректор Марсель Гъажиеван гъилик къачуна. 2017-йисуз ам жегъилрин арада РФ-дин ЦФО-дин кIвенкIвечивилин акъажунрин чемпион хъа-на. Ахцегърин 2-нумра-дин юкъван чирвилерин мектеб акъалтIар авур 2019-йисуз Жабраил Бакуда Азербайжан-дин лайихлу тренер Вагъид Мамедован къаюмвили акат-на ва гъа члавалай инихъ вири акъажунра Азербайжандин патай векилвал ийизва. Беден-диз ва руьгъдиз мягъкем зи-гъинлу жегъилди бажарагълу тренердин гуьзчивилик кваз са куьруь вахтунда дуьнья-дин дережадин машгъурвал къазанмишна: 2019-йисан июндиз Италиядин Фаен-це шегъерда Европадин

кIвенкIвечивилин акъажунра - гимидин медаль; гъа йисан 21-июлдиз Бакуда жегъилрин арада Европадин къугъунрин гъалибчи; 29-июлдиз София-да жегъил пагъливанрин арада дуьньядин кIвенкIвечивилин акъажунрин финалда росси-яви Батырбек Цховребован винел гъалиб хъуналди дуь-ньядин чемпион; 2021-йисан февралдиз Киевда халкъарин арадин турнирда – гимидин призёр; 2021-йисан апрелдиз Якутияда Р.М. Дмитриеван тIварунихъ галай Халкъарин арадин VIII турнирдин че-мпион. Ингъе, гила азаддиз къуршахар къунай Халкъта-рин арадин спортдин мастер Жабраил Гъажиев 70 кг. залан-вал авай пагъливанрин арада Европадин чемпионвилин дережадиз хкаж хъанва. И члехи агалкъун адаз ва адан тренерризни мукъва къи-лийриз Ахцегъ муниципали-тетдин руководстводи вири районгъилийрин патай рикIин сидкъидай мубаракзава. Ада гележегда олимпиададин че-мпионвили тIвар – къизилдин медаль къазанмишдайдак умуд кутазва.

Цийи дуьнья

(Новый мир)

Учредитель:

Администрация
Ахтынского района
Республики Дагестан
Главный редактор
Д.Ш.ШЕРИФАЛИЕВ

Газета перерегистрирована Управлением федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по РД 22 января 2019 г. Регистрационный номер ПИ № ТУ 05-00401.

Позиция редакции может не совпадать с точкой зрения авторов, которые несут ответственность за достоверность и объективность предоставленных для публикации материалов. Рукописи не рецензируются и не возвращаются. При перепечатке ссылка на «Новый мир» обязательна.

Адрес редакции и издателя:
**368730, РД, Ахтынский район,
с. Ахты, ул.Герейханова, д.33.**

Телефон главного редактора
8(988)-654-59-49

Электронная почта газеты:
newworld1928@mail.ru

ИНДЕКС 63312

Газета «Новый мир» сверстана и отпечатана в ООО «Типография-М» по адресу: г.Дербент, ул.С.Курбанова, 25. Электронная версия газеты на сайте www.akhty.ru

По вопросам качества печати обращаться в типографию ООО «Типография-М»

Время подписания в печать по графику 14.00.

Подписано в печать 14:00

Газета выходит 52 раза в год.

Тираж 1450 экз.

Заказ № _____